

Signaalianalyysi 031080A

Harjoitus 7 syksy 2023

(e): esikotitehtävä, josta saa pisteitä ja joka tehdään stackissa

(p): tuntitehtävä, josta saa pisteitä

(n): normaali tuntitehtävä, josta ei saa pisteitä

1.-2. (e) Tee STACK-tehtävät hyväksytysti keskiviikkoon 13.12. klo 23.59 mennessä ja näytä paperilla harjoituksissa saadaksesi pisteet.

3. (p) Olkoon $X(t)$ nollaodotusarvoinen stationaarinen signaali, jonka autokorrelaatiofunktio on $R_X(\tau) = e^{-3|\tau|}$. Signaali $X(t)$ on herätteenä LTI-systeemissä, jolloin vasteen autokorrelaatiofunktio on $R_Y(\tau) = 3e^{-|\tau|}$.

(a) Määää systeemin amplitudivaste.

(b) Oletetaan, että systeemi ja sen käänteissysteemi (jonka taajuusvastefunktio on $1/H(f)$) ovat kausaalisia. Määää systeemille jokin mahdollinen impulssivaste. Onko ratkaisusi yksikäsitteinen?

4.(p) Signaalia $X[n]$ sanotaan ARMA(p,q)-signaaliksi (autoregressive moving average), jos se on differenssiyhtälöllä

$$X[n] + a_1X[n-1] + \dots + a_qX[n-q] = b_0W[n] + b_1W[n-1] + \dots + b_pW[n-p]$$

määritellyn systeemin vaste valkoiseen kohinaan $W[n]$, jonka varianssi on σ^2 .

Olkoon $X[n]$ ARMA(1,1)-signaali ja $b_0 = 0$, $b_1 = \frac{1}{2}$ ja $a_1 = -\frac{1}{2}$. Määää kyseisen systeemin siirtofunktio $H(z)$ ja taajuusvastefunktio $H(\omega)$. Määää signaalin $X[n]$ tehotiheyspektri ja autokorrelaatiofunktio. Millä kulmataajuuksilla tehoa on eniten?

5. (n) (a) Määää sellainen kausaalinen LTI-systeemi, jolla voidaan generoida satunnaissignaali $Y(t)$, jonka tehotiheyspektri on

$$S_Y(f) = \frac{8}{100 + 4\pi^2 f^2},$$

käyttämällä herätteenä valkoista kohinaa, jonka tehotiheys on 2. Määää systeemin taajuusvastefunktio $H(f)$ ja impulssivaste $h(t)$.

(b) Määää sellainen kausaalinen LTI-systeemi, jonka vaste on valkoista kohinaa tehotiheydellä 1, kun herätteen $X(t)$ tehotiheyspektri on

$$S_X(f) = 1 + \frac{11}{25 + 4\pi^2 f^2}.$$

Anna systeemin taajuusvastefunktio $H(f)$ ja impulssivaste $h(t)$. Ohje: kirjoita aluksi herätteen tehotiheyspektri muodossa $S_X(f) = G(f)\overline{G(f)}$, missä $1/G(f)$ on kausaalisen systeemin taajuusvastefunktio.

6. (n) Olkoon harjoituksen 4 tehtävän 4 LTI-systeemissä $M = \frac{2}{3}$, $a = \frac{1}{3}$. Olkoon edelleen herätteenä diskreettiä valkoista kohinaa, joka noudattaa normaalijakaumaa $N(0, \sigma^2)$. Määää vasteen tehotiheyspektri ja autokorrelaatiofunktio. Määää myös herätteen ja vasteen ristitehotiheyspektri ja ristikorrelaatiofunktio.